

Va de cafès

Deia un periodista intel·ligent -també n'hi ha que era característica definidora del grau de cultura i civilització assolit per una persona la capacitat d'aquesta per parlar frívola -ment d'una qüestió important i, alhora, per fer-ho seriosament a propòsit de qualsevol de trivial.

Exemplifiquem, si més no, aquest darrer extrem. I fem-ho prenent com a tema de conversa el dels cafès. Altrament dits avui dia bars -o **snacks**, o **pubs**, o no se sap ja ben bé què-.

Un article modèlic en aquest sentit, tan seriós com intel·ligent, tan farcit de citacions d'alta literatura com d'amenitats de safareig, és el que va escriure ja fa un bon grapat d'anys Jaime Gil de Biedma sobre una colla de bars barcelonins de començaments dels seixanta que, a parer del lúcid autor, s'erigien en nuclis vertebradors de la llavors anomenada **gauche divine**. Aquesta hi era revisada a través del prisma d'aquells. I de retruc en sorgia una anàlisi moral d'alguns aspectes socials i comportamentals del moment més esclaridora que moltes estadístiques i tractats d'història coetània.

A Reus, potser perquè no hi ha periodistes intel·ligents, potser perquè la gent és massa *seriosa* per escriure sobre segons què, no disposem que jo sàpiga d'assagets sem-

blants sobre els cafès locals. Els historiadors d'ofici altres feines de molta més volada tenen. Algun amic incorporat aquests darrers anys a les files dels memorialistes incisius i no menys amables, és només molt de passada que ens en parla, i encara, evidentment, dels d'altres temps, no pas dels d'ara.

El fet, tanmateix, és que de cafès, a Reus, avui dia n'hi ha força, prou perquè algú ens en parlés amb solta. Evidentment no sóc jo l'indicat. Entre d'altres raons perquè la meua geografia de bars és molt més lleidatana que no pas reusenca. Però tampoc no em sé estar de referir-me si més no a tres.

Al primer, amb el regust amarg de qui es veu obligat a entonar el gori-gori. Vaig lamentar sincerament la desaparició de *La Fàbrica*. Com no menys sincerament havia celebrat la seva creació. I la pretensió exhibida llavors per segons qui de veure-hi el *Centre de Lectura del segle XXI* no pot ara per menys que mostrar-se'ns com una renovada corroboració del **sic transit gloria mundi**.

Al segon, amb un sentiment escindit entre l'aprovació i la crítica. El *DaDa* és -continua sent- el lloc del bon marro local. Petit i vagament acollidor. Música al volum just. Amb un eslògan que em té el cor

robat -**No evada a Suïza, evada en DaDa**- i que es mereix tota una classe en un curs de crítica literària. Però, ai las!, amb uns extractors que deuen estar com a mínim catatònics, i que el converteixen més que sovint en una sauna de fum nicotínol, d'aquell que t'obliga després d'haver-hi estat a estendre la roba al balcó hores i hores.

Al tercer, amb tot l'entusiasme de comprovar a propòsit seu que el Centre de Lectura és més que una Biblioteca. El cafè de l'entitat és un paradís per als socis i un oasi per als passavolants.

Una futura història del Centre caldria que l'anàlitzés també des de la perspectiva de l'evolució que hi ha seguit el cafè i dels diferents concessionaris que hi han passat -un dels quals, entranyable per a mi, va saber conferir-li un segell tan peculiar com controvertit alhora-.

Ara per ara, diria que el cafè del Centre rutlla com una seda, sense **coups d'effet** espectaculars, però també sense detonàncies estridents. Només una objecció: ¿per què no retornen al seu lloc el mirall que abans hi havia penjat rera el taulell, damunt les lleixes on hi ha els licors? Ens hi engataríem amb més de sensació de profunditat i de perspectiva.